

THOMAS JONIGK

TÄTER FÄPTAŞI

Deutsches Staatstheater Temeswar Teatrul German de Stat Timişoara

www.deutschestheater.ro | www.teatrulgerman.ro Spielzeit | Stagiunea 2013-2014

TÄTER | FĂPTAȘI

von | de THOMAS JONIGK

Petra Silvia Török

Erwin Rareş Hontzu

Karin Olga Török

Paul Richard Hladik

Magda Enikő Blénessy

Karl Radu Vulpe

Frau Doktor | Doamna doctor Daniela Török

Tochter von Karl | Fiica lui Karl Isa Berger

Schäferin (Ina) | Ciobăniță (Ina) Ioana Iacob

Schaf (Herr Doktor) | Oaie (Domnul doctor) Konstantin Keidel

Inszenierung | Regia: Szabó K. István (a.G.)

Bühne & Kostüme | Decorul & costumele: Cristina Milea (a.G.)

Dramaturgie | Dramaturgia: Valerie Seufert

Musik | Muzica: Ovidiu Iloc (a.G.)

Choreographie | Coregrafia: Mălina Andrei (a.G.)

Light design: Nosz Botond (a.G.)

Sprecherziehung | Vorbirea scenică: Linda Moog

Regieassistenz | Asistența de regie: Daniela Török

Bühnenbildassistenz | Asistența de decor: Harald Weisz (a.G.)

Maske | Machiajul: Lucia Preda

Inspizienz | Regia tehnică: Costinel Stănescu

Soufflage | Sufleur: Vali Velimirovici

Premiere | Premiera: 7. Dezember 2013

Aufführungsdauer: ca. 1 Std. 30 Min. | Durata spectacolului:

cca. 1 oră și 30 min.

Auffürungsrechte | Drepturile de reprezentare:

Hartmann&Stauffacher GmbH

Produktion | Producția: Werkstättenleiter | Şef de producție Nandor Barath;
Werkstätten | Atelierele: Schneiderei | Croitorie: Gabriela Militaru,

Elena Paşca; Schusterwerkstatt | Cizmărie: Emil Itineanț; Schlosserei | Lăcătușerie: Gheorghe Ciobanu; Tapezierarbeiten | Tapițerie: Gheorghe Lazea; Tischlerei | Tâmplărie: Andrei Köö, Iosif Marosi; Malersaal | Pictură: Lidia Sava; Bühnenplastik | Butaforie: Fehérvári Zsolt, Ciprian Tauciuc

Bühnenbildelemente wurden von der Firma Atelier Melc angefertigt. | Elemente de scenografie au fost realizate de firma Atelier Melc.

Bühnentechnik | Personal tehnic de scenă și de culise: Technischer Leiter | Şef compartiment tehnic: Laurence Rippel; Beleuchtung|Lumini: Cosmin Anania, Cătălin Contra, Radu Sava, Carol Szilak; Ton | Sunet: Cristian Crețu, Adrian Ilica, József László; Requisite | Recuzită: Vica Antal, Agneta Kiss; Garderobe | Garderobă: Vica Antal, Georgeta Pop; Bühnenmeister | Şef maşinist: Constantin Necula; Bühnenarbeiter | Maşinişti: Vasia Bozsity, Ioan Deliu, Csaba-Desző Fehér, Marcel Istrate, Imre Kiss, Emil Kobau, Iosif Kobau, Fredi Link, Francisc Nedelyov, Petrică Popa, Savoliub Teodorovici

Konzept des Programmheftes | Conceptul caietului-program: Cristina Milea,

Valerie Seufert

Redaktion | Redactarea: Valerie Seufert Mitarbeit | A colaborat: Linda Moog Zeichnungen | Desenele: Cristina Milea

Fotos | Fotografii: Ovidiu Ciba

Übersetzung ins Rumänische | Traducerea în limba română:

Henrike Brădiceanu-Persem Grafik | Grafica: Portaremedia.ro Press & Print: Tempus, Dezember 2013

Die Texte auf den Seiten 8-17 wurden dem Buch Komm, mein liebes Rotkäppchen...:
Kindesmissbrauch – Wer sind die Täter? von Karin Jäckel (erschienen 1994 beim Argon Verlag)
entnommen. | Textele de pe paginele 8-17 au fost extrase din cartea Komm, mein liebes
Rotkäppchen...: Kindesmissbrauch – Wer sind die Täter?, de Karin Jäckel (publicat în 1994 la
editura Argon).

Für ihr Entgegenkommen bei der Entstehung dieser Inszenierung danken wir der Temescher Generaldirektion für Soziale Betreuung und Kinderschutz, Frau Generaldirektorin Emilia Milutinovici und Frau Claudia Borza, Leiterin der Abteilung für Psychologische Beratung. Wir danken Caroline, Marie und Veronique Bicu für ihre Unterstützung bei der Erstellung des Plakatmotives.

Pentru disponibilitatea și sprijinul manifestate față de proiectul nostru mulțumim Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, doamnei director general Emilia Milutinovici și doamnei Claudia Borza, șef serviciu Consiliere psihologică. De asemenea, le mulțumim lui Caroline, Marie și Veronique Bicu pentru sprijinul la realizarea graficii afișului.

THOMAS JONIGK

Thomas Jonigk (geb. 1966) studierte in Berlin Mediävistik, Neuere deutsche Literaturwissenschaft und Theaterwissenschaft. Neben seiner Tätigkeit als Autor und Dramaturg (wie z.B. 2006-2011 fest am Düsseldorfer Schauspielhaus) führt er manchmal auch Regie. 2009-2013 war er Hausautor und Dramaturg am Schauspielhaus Zürich. Seine Stücke wurden vielfach übersetzt, und er wurde mit mehreren Preisen ausgezeichnet, darunter der Preis der Frankfurter Autorenstiftung 1993 oder "Stücke" des Goethe-Instituts 1995.

Thomas Jonigk (n. 1966) a studiat medievistică, literatură germană contemporană și teatrologie. Pe lângă activitatea sa ca autor și dramaturg (ca de ex. în perioada 2006-2011 la Düsseldorfer Schauspielhaus), face ocazional și regie. În perioada 2009-2013 a fost angajat ca autor și dramaturg la Schauspielhaus Zürich. Piesele sale au fost traduse în mai multe limbi, fiind premiate cu diverse premii, dintre care menționăm Premiul Fundației Autorilor din Frankfurt în 1993 și Premiul "Stücke" al Institutului Goethe în 1995.

SZABÓ K. ISTVÁN

Szabó K. István (geb. 1977) schloss 2000 sein Regiestudium in Neumarkt am Mieresch (Târgu Mureș) ab. 1999-2006 war er erst Regisseur und künstlerischer Leiter, dann Intendant des Tomcsa-Sándor-Theaters in Oderhellen (Odorheiul Secuiesc). 2005-2006 war er Hausregisseur am Ungarischen Csiky-Gergely-Staatstheater Temeswar und 2009-2011 Hausregisseur am Theater der Jugend in Piatra Neamţ. Er inszenierte u.a. in Sfântu Gheorghe, Neumarkt am Mieresch, Bukarest, Hermannstadt, Brăila, Ploieşti und Baia Mare, aber auch in Ungarn, Deutschland und den USA. Im Oktober 2013 feierte seine Inszenierung des Stückes Eine stürmische Nacht von Ion Luca Caragiale am Budapester Nationaltheater Premiere. Szabó wurde mehrfach ausgezeichnet. Seit 2011 ist er künstlerischer Leiter des Ungarischen Szigligeti-Theaters in Großwardein (Oradea).

Szabó K. István (n. 1977) a absolvit studiul regiei în 2000 la Târgu Mureș. În anii 1999-2006 a fost mai întâi regizor, director artistic, apoi director al teatrului "Tomcsa Sándor" din Odorheiul Secuiesc. În perioada 2005-2007 a fost regizor la Teatrul Maghiar de Stat "Csiky Gergely" din Timișoara, iar în anii 2009-2011 la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. A montat spectacole printre altele la Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș, București, Sibiu, Brăila, Ploiești și Baia Mare, dar și în mai multe teatre din Ungaria, Germania și SUA. În octombrie 2013 a văzut luminile rampei la Teatrul Național din Budapesta premiera sa cu *O noapte furtunoasă* de lon Luca Caragiale. A fost premiat în mai multe rânduri. Din 2011 Szabó este director artistic al Teatrului Szigligeti din Oradea.

TATER

Täter und Opfer

Sexueller Missbrauch ist ein Thema, über das in unserer Gesellschaft lieber geschwiegen wird. Es ist peinlich und unangenehm. Es ist schwer Worte zu finden, um über das zu sprechen, was ein Opfer sexuellen Missbrauchs erleidet und erst recht über das, was in einem Täter vorgeht.

Wer sind die Täter?

Schockierend ist das Ausmaß sexuellen Missbrauchs, das an Kindern vollzogen wird. Hier spielt das Macht- oder Wissensgefälle zwischen dem Täter und seinem kindlichen Opfer eine zentrale Rolle. Die oft medienwirksamen Berichte von einem unbekannten Täter, der ein Kind entführt, sexuell missbraucht bzw. misshandelt und es anschließend tötet, zeigen jedoch Ausnahmen. Der Großteil der Fälle von sexuellem Kindesmissbrauch passiert im familiären oder näheren Umfeld der Opfer. Es ist häufig der Sporttrainer, Nachbar oder ein Bekannter der Eltern, der den Kindern das Leben, oft über Jahre hinweg, wortwörtlich "zur Hölle" macht. Am häufigsten ist der Täter jedoch ein Verwandter, in den meisten Fällen der Vater, oder auch ein Onkel oder Cousin. Bei 10-15 Prozent aller Missbrauchsfälle ist der Täter weiblich: es gibt durchaus auch Mütter, die ihre Kinder sexuell nötigen.

FĂPTAȘI

Făptași și victime

Abuzul sexual este un subiect despre care societatea noastră preferă să nu vorbească. Este penibil și neplăcut. Este greu să găsim cuvinte pentru a exprima ce suportă victima abuzului sexual și este chiar și mai greu de vorbit despre ceea ce se petrece în făptaș.

Cine sunt făptașii?

Este șocantă amploarea abuzului sexual față de copii. Sunt esențiale relația de putere și diferențele de cunoștințe dintre făptaș și copilul-victimă. Reportajele din mass-media care relatează despre câte un făptaș necunoscut care răpește și abuzează sexual un copil, iar apoi îl omoară, prezintă însă excepții. Cele mai multe abuzuri sexuale față de copii au loc în mediul familial sau în cel apropiat al victimelor. Adesea e vorba despre antrenorul de sport, despre un vecin sau un cunoscut al părinților care transformă viața copiilor într-un iad în adevăratul sens al cuvântului, de multe ori pe parcursul mai multor ani. În majoritatea cazurilor făptașul este o rudă, cel mai adesea tatăl, dar și un unchi sau verișor. În 10-15% dintre cazurile de abuz sexual făptașe sunt femeile: există și mame care își abuzează sexual copiii.

Wieso bleibt der Missbrauch oft unerkannt?

Die Eltern nutzen neben der Tatsache, dass der Missbrauch im eigenen Haus weniger leicht Aufmerksamkeit auf sich zieht, auch den Umstand aus, dass sich die Kinder in einem Abhängigkeitsverhältnis zu ihnen befinden und glauben, ohne ihre Eltern nicht überleben zu können. Häufig drohen die Täter den Kindern an, sie werden ins Heim kommen oder die Mutter werde sie nicht mehr lieb haben, wenn sie mit irgendjemandem über die vorgefallenen Handlungen sprächen. Hinzu kommen – durchaus ernst gemeinte – Vorwürfe, das Kind habe es doch nicht anders gewollt und den Übergriff provoziert. Die Kinder schämen sich in der Folge so sehr, dass sie nichts sagen, sie fühlen sich mitschuldig oder versuchen, sich einzureden, dass nichts passiert sei. Der Kloß aus Angst, Scham, Schuld- und Minderwertigkeitsgefühlen drückt ihnen die Kehle zu, so dass der Missbrauch erst beim Eintritt in die Erwachsenenwelt endet und oft auch dann nicht zur Anzeige gebracht wird. 40 Prozent der Mütter betroffenen Kinder wissen um den Missbrauch, spielen die Anzeichen dann aber herunter und schweigen, weil sie emotional und wirtschaftlich von ihren Männern abhängig sind.

Was geschieht danach?

Einige Opfer verdrängen die Handlungen erfolgreich, bis eigene Partnerschaftsprobleme eine Störung ahnen lassen. Täter werden bisweilen geschützt, weil das Vergehen bei beliebten, gesellschaftlich gut situierten und integrierten Menschen unvorstellbar scheint – das Kind wird der Lüge, der Ehrabschneidung bezichtigt. Die vor Gericht erwirkten Strafen nehmen sich neben den körperlichen und seelischen Verletzungen der Opfer lächerlich aus. Wie in einem Teufelskreis werden oft Opfer sexuellen Missbrauchs ihrerseits wieder zu Straftätern.

De ce de multe ori problema abuzului rămâne necunoscută?

Părinții profită de faptul că abuzul din propria casă nu atrage atât de repede atenția, dar și de considerentul că minorii se află într-o relație de dependență față de ei și cred că nu pot supraviețui fără părinți. De multe ori făptașii îi amenință pe copii că vor ajunge la orfelinat ori că mama nu i-ar mai iubi dacă ar povesti cuiva despre cele petrecute. La acestea se adaugă reproșuri – la modul foarte serios - că minorul nici nu și-ar fi dorit altceva și ar fi fost cel care a provocat de fapt toată situația. Drept urmare, copiii se simt atât de ruşinați, încât nu spun nimic, se simt vinovați sau încearcă să se convingă pe sine că nu s-a întâmplat nimic. Acest amalgam de frică, rusine, sentimente de vinovătie și complexe de inferioritate le suprimă orice acțiune, astfel încât abuzul ia sfârșit abia la vârsta majoratului și de multe ori nici atunci nu este reclamat. 40% dintre mamele copiilor abuzați știu despre abuz, minimalizează însă importanța simptomelor și tac, deoarece sunt dependente din punct de vedere emoțional și economic de soții lor.

Ce se întâmplă după aceea?

Unele victime reușesc să se detașeze de aceste acțiuni, până când anumite probleme în propria relație aduc la suprafață sechele de pe urma abuzului. Făptașii sunt protejați, deoarece o astfel de infracțiune pare de neconceput la persoane cu o bună reputație și poziție socială și care sunt bine integrate în comunitate. Astfel, copilul este acuzat de minciună și calomnie. Pedepsele pronunțate de instanțe par hilare comparativ cu leziunile corporale și sufletești suferite de victime. Ca într-un cerc vicios, de multe ori victimele abuzurilor sexuale devin la rândul lor din nou făptași.

Thomas Jonigks Täter

Das Stück Täter von Thomas Jonigk ist auf der Grundlage eines Buchs von Karin Jäckel entstanden. In Komm, mein liebes Rotkäppchen...: Kindesmissbrauch - Wer sind die Täter? geht die Autorin dem Phänomen auf den Grund. Sie trägt Aussagen aus Interviews mit Tätern und Opfern zusammen. Jonigks Figuren beruhen auf der Auseinandersetzung mit dem Buch: in Täter sind Paul und Petra die Kinder. Erwin und Karin sind Petras Eltern. Magda ist die Mutter von Paul. Erwin missbraucht Petra. Magda missbraucht Paul, Frau Doktor missbraucht Ina und Karl und Erwin missbrauchen die Tochter von Karl, Karl ist der Rechtsanwalt, Sein Stichwort ist "Anzeigen". Petra und Paul wollen gemeinsam ihre Eltern anzeigen. "Aber das ist nicht so leicht", sagt Karl. "Das von der Polizei vernommene sogenannte Opfer, das gegen Vater und Mutter aussagt, hat keine Sonderbehandlung zu erwarten", fährt er fort. Die im Verlauf des polizeilichen Ermittlungsverfahrens zugemuteten Vernehmungen und Gutachten sind für die Opfer häufig nicht viel weniger schlimm als der Missbrauch selbst. Sie müssen alles haargenau erinnern und dürfen sich nicht in Ungenauigkeiten oder Widersprüche verstricken.

Făptași de Thomas Jonigk

Piesa Făptași de Thomas Jonigk este bazată pe o carte scrisă de Karin Jäckel. În cartea acesteia Komm, mein liebes Rotkäppchen...: Kindesmissbrauch - Wer sind die Täter? [Hai, draga mea Scufiță Roșie...: Abuzul copiilor - Cine sunt făptașii?] autoarea examinează cauzele fenomenului. Cartea cuprinde fragmente din interviuri cu făptași și cu victime. Personajele lui Jonigk se conturează pornind de la cele descrise în acest volum: în Făptași Paul și Petra sunt copiii. Erwin și Karin sunt părinții Petrei. Magda este mama lui Paul. Erwin o abuzează pe Petra. Magda îl abuzează pe Paul. Doamna doctor o abuzează pe Ina, iar Karl și Erwin o abuzează pe fiica lui Karl. Karl este avocatul. Cuvântul lui cheie este "plângere". Petra și Paul vor să depună împreună plângere împotriva părinților lor. "Dar asta nu este asa de usor", spune Karl. "Victima interogată de Politie, care dă declarații împotriva mamei și a tatălui său, nu trebuie să se aștepte la un tratament preferențial", continuă el. Interogatoriile și rapoartele din timpul anchetei Politiei sunt pentru victime de multe ori aproape la fel de groaznice precum abuzul în sine. Victimele trebuie să își amintească totul în detaliu și nu au voie să se încurce în aproximații sau să se contrazică

Abbild der Realität

Die Dialoge sind größtenteils unveränderte Passagen aus den im Buch Komm, mein liebes Rotkäppchen... vorgestellten realen Berichten, die fassungslos machen. So wird hier nicht Übertreibung als Stilmittel eingesetzt, sondern es handelt sich um tatsächliche Begebenheiten, die von den Opfern mit Bitterkeit oder Apathie geschildert werden, während die Täter sich häufig in Ausreden flüchten, Schuldzuweisungen machen und Aussagen zu Protokoll geben, die in ihrem Zynismus kaum noch zu überbieten sind.

Neben den Wunden, die nicht heilen, neben den Rissen auf und in Petra und Paul gibt es etwas in ihnen, das danach schreit, zu leben. Petra und Paul begegnen sich auf einem stillgelegten Bahnhof. Sie wollen zusammenhalten und zusammen kämpfen. Sie wollen der Ohnmacht entkommen und sehnen sich nach Selbstbestimmtheit, Wertschätzung und menschlicher Würde. "Ich habe einen Traum", sagt Paul zu Petra. "Ich glaube, es fängt etwas an."

Copie a realității

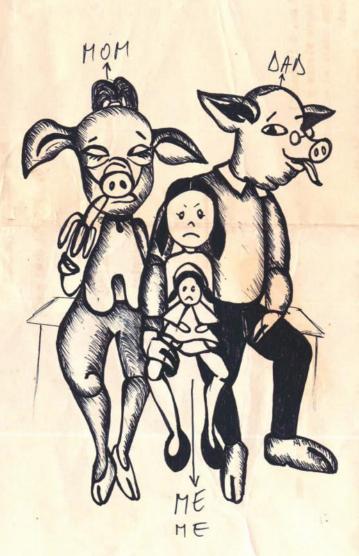
Dialogurile sunt în mare parte fragmente nemodificate din reportajele reale prezentate în cartea Komm, mein liebes Rotkäppchen..., care sunt de domeniul neverosimilului. Astfel aici nu se recurge la hiperbolă ca figură de stil, ci este vorba de fapte petrecute cu adevărat, care sunt prezentate de victime cu amărăciune sau apatie, în timp ce făptașii găsesc mereu scuze, fac acuzații și dau declarații al căror cinism cu greu poate fi depășit.

Pe lângă rănile care nu se vindecă, pe lângă rupturile petrecute în Petra și Paul, există în ei o dorință de viață strigător de puternică. Petra și Paul se întâlnesc într-o gară dezafectată. Vor să se ajute unul pe altul, să își fie alături și să lupte împreună. Vor să scape de neputință și își doresc să fie stăpâni de propria viață, tânjind după stimă de sine și demnitate umană. "Am un vis", spune Paul către Petra. "Cred că începe ceva".

"Ich glaube, ich habe sie manchmal richtig gehasst. Und nicht bloß, weil sie meinen Mann verrückt gemacht hatte. Das war auch, weil ich wegen ihr zu einem anderen Menschen geworden war. Weil sie mir mein normales Leben und mein Glücklichseinkönnen, weil sie mir alles kaputtgemacht hatte. [...] Ich hab dann versucht, das alles auszuhalten. Wenn mein Mann nachts aufgestanden und zu der Göre ins Zimmer ist, dann hab ich das schon gehört. Ich lag ja mit gespitzen Ohren. Ich hab ja auf jedes Geräusch gelauert. Und wenn ich dann die Kleine auch schon mal hab heulen hören, dann hat mir das irgendwie auch gut getan. Das hab ich ihr dann auch gegönnt. Ich hab immer gedacht, was ein bisschen Wehtun gegen das ist, was sie mir angetan hat."

[Uta, 28 Jahre, Zeugin des Missbrauchs ihres zweiten Mannes an ihrer Tochter. Auf ihrem Bericht basiert die Figur der Karin in Täter.]

"Cred că uneori am urât-o din tot sufletul. Și nu doar pentru că l-a înnebunit pe soțul meu, ci și pentru că din cauza ei am devenit alt om. Pentru că mi-a distrus viața mea normală, capacitatea de a fi fericită, pentru că mi-a distrus tot ce aveam. [...] Atunci am încercat să suport totul. Când soțul meu se trezea noaptea să meargă în cameră la pramatia aia mică, evident că auzeam totul. Stăteam în pat și ciuleam urechile. Ascultam fiecare sunet. Și dacă uneori o mai auzeam pe cea mică urlând, chiar îmi cădea bine cumva. Chiar mă bucuram de ce i se întâmplă. Întotdeauna m-am gândit că un pic de durere nu înseamnă nimic față de ce suferință îmi provocase ea mie."

[Uta, 28 ani, martora faptului că cel de-al doilea soț abuza de fiica ei. Declarația ei stă la baza personajului Karin din Făptași.]

"Das ging dann, bis ich 17 wurde. Da sagte sie mir, dass es jetzt aus sein müsste. Sie hätte sich in einen anderen Mann verliebt und wollte sich von meinem Vater scheiden lassen. Ich hab dann gelitten wie ein Hund und hab ein paarmal versucht, mir das Leben zu nehmen. [...] Als ich da im Krankenhaus gelegen habe und sie gefragt habe, warum sie das damals mit mir gemacht hat, da hat sie bloß gelacht und ihre Hand unter meine Decke geschoben und in die Schlafanzughose rein und hat gemacht, bis sie mich da hatte, wo sie mich auch früher immer hatte, und dann hat sie gesagt: 'Da siehst du's, es hat dir doch gut getan. Das hast du doch gebraucht. Und ich hab's auch gebraucht, Frankie, ich sag's dir, eines Tages, wenn du mal 'ne Frau hast, wirst du mir noch dankbar sein."

[Frank, dessen Geschichte in Täter zu Pauls Geschichte wurde. Frank kam im Alter von 19 Jahren bei einem Autounfall ums Leben.]

"Totul a durat până când am împlinit 17 ani. Atunci mi-a spus că trebuie să încetăm. Că s-a îndrăgostit de alt bărbat și că se desparte de tatăl meu. Am suferit ca un câine și am încercat de mai multe ori să-mi iau viața. [...] Când, în spital fiind, am întrebat-o de ce mi-a făcut asta, doar a râs și și-a băgat mâna pe sub pătură în pantalonii de pijama și mi-a făcut ce îmi făcuse dintotdeauna, m-a adus în starea în care mă adusese întotdeauna, iar apoi mi-a zis:

– Ei, vezi, ți-a făcut bine! Aveai nevoie de asta. Şi eu aveam nevoie. Frankie, îți spun, într-o zi, când vei avea o femeie, îmi vei fi chiar recunoscător."

[Frank, a cărui poveste a devenit povestea lui Paul din Făptași. Frank a murit într-un accident de mașină la vârsta de 19 ani.]

"[Mein Vater] hat mein Leben so vollkommen und nachhaltig zerstört, wie dies nur immer möglich ist, und sich dann, als er dafür geradestehen sollte, feige ins Jenseits geschlichen. Ich habe nie an Gott geglaubt. Ich kann nichts mit einem Gott anfangen, der die Welt angeblich liebt und dann zulässt, dass im Namen der Liebe das passiert, was mit mir passiert ist. Aber seit mein Vater da unten liegt, hoffe ich, dass es eine Hölle gibt und er dort sitzt und schmort und brüllt und brennt. Oder dass es zumindest einen Teufel gibt, der mit ihm das tut, was mein Vater mit mir getan hat."

[Marianka, Opfer, das seinen Missbrauch verdrängt hatte, bis sie selbst als 23-Jährige zur Täterin an ihrer neugeborenen Tochter wurde. Das Kind wurde ihr weggenommen, sie hat kein Besuchsrecht.]

MY BOY FRIEND ME MY BROTHER

"[Tatăl meu] mi-a distrus viața complet și pe termen lung; mai mare rău nici că se poate. Iar atunci când ar fi trebuit să răspundă pentru asta, s-a furișat ca un laș în lumea cealaltă. Nu am crezut niciodată în Dumnezeu. Nu mă încălzește cu nimic un Dumnezeu despre care se zice că ar iubi lumea, dar care permite ca în numele iubirii să se întâmple ceea ce mi s-a întâmplat mie. Dar de când tatăl meu e acolo jos în pământ, sper că există un iad, în care să fiarbă, să urle și să ardă. Sau cel puțin să existe un tartor care să-i facă ce mi-a făcut tatăl meu mie."

[Marianka, victimă, care s-a detașat de abuzul suferit, până când, la 23 de ani, a început ea însăși să o abuzeze pe fiica ei nou-născută. Copilul i-a fost luat, mama nu are dreptul să-l viziteze.]

"Wenn die beiden Mädchen vor mir standen und sich lieb hatten, ja, warum sollte ich den beiden das bisschen Spaß denn verweigern? [...] Und ich als Mann habe da dann wohl Gefühle entwickelt und in einem totalen Blackout Mist gebaut. Aber mehr war das nicht. Mein Ehrenwort! [...] Wenn ich das damals nur geahnt hätte, dass dieses Kind mir eines Tages meinen guten Ruf und meine Ehre abschneiden würde und dass mich der Luxus dieser Adoption meine Existenz als Arzt und als Mensch kosten würde, da hätte ich gesagt: Njet, liebe Leute, sucht euch einen anderen Dummen dafür, aber mich nicht!"

[Ein 46-jähriger Kinderarzt, dessen Strafmaß 18 Monate auf Bewährung lautete, weil als strafmildernd geltend gemacht wurde, dass der Missbrauch ohne Penetration erfolgte.]

"Când cele două fete se iubeau în fața mea, păi atunci de ce le-aș fi stricat această mică plăcere? [...] Iar eu ca bărbat probabil că am dezvoltat niște sentimente și – într-un blackout total – am dat-o în bară complet. Dar asta a fost tot și nimic mai mult. Pe cuvânt de onoare! [...] Dacă atunci aș fi avut cea mai mică bănuială că acest copil îmi va distruge într-o bună zi renumele și onoarea și că luxul acestei adopții mă va costa existența mea ca medic și ca om, atunci aș fi zis: Nu, oameni buni, căutați-vă alt prost pentru treaba asta, nu pe mine!"

[Un medic pediatru de 46 de ani, care a fost condamnat la închisoare de 18 luni cu suspendare, considerându-se circumstanță atenuantă faptul că abuzul a avut loc fără penetrare.]

"Nadine sagt, sie habe aus Angst mitgemacht. Sie hätten Druck auf sie ausgeübt, sie vergewaltigt." – "Das stimmt nicht. Ich weiß nicht, warum sie so verdammt lügt. [...] Sie hat sich freiwillig ausgezogen. Sie hat mich freiwillig in die Wanne gelassen. Sie hat freiwillig einen Orgasmus bekommen. Sie hat alles freiwillig gemacht. Sie ist sogar freiwillig wiedergekommen, obwohl sie gewusst hat, dass ich scharf auf sie bin. [...] Und das hat ihr auch Spaß gemacht. So eine Göre, die normalerweise noch an Mamas Schürze hängt, wenn die einen gestandenen Mann wie mich zum Hampelmann macht, sobald sie bloß mal mit dem Hintern wackelt, erzählen Sie mir doch bloß nicht, dass die das nicht genießt und nicht wiederhaben will, immer wieder und immer wieder."

[Hartmut, Täter, Hausmeister, der fünf Jahre lang das Nachbarskind missbrauchte, das zu Beginn der Handlungen elf Jahre alt war.]

" – Nadine zice că a cooperat de frică. Că ați exercitat presiuni asupra ei, că ați violat-o.

– Nu este adevărat. Nu știu de ce minte în halul ăsta. [...] S-a dezbrăcat de bună voie. M-a lăsat de bună voie în cadă. A avut de bună voie orgasm. A făcut totul nesilită. A revenit de bună voie, deși știa că o doresc. [...] Şi i-a făcut și ei plăcere. Așa o obrăznicătură, care în mod normal se mai ține după șorțul mamei, dacă ea – cum dă un pic din fund – face ce vrea dintr-un bărbat în toată firea ca mine, atunci să nu-mi povestiți mie că nu savurează și ea așa ceva și nu vrea din nou și din nou și din nou."

[Hartmut, făptaș, instalator, care timp de cinci ani de zile a abuzat-o pe fiica vecinilor, care la începutul abuzului avea 11 ani.]

Was waren deine ersten Gedanken, als du gesehen hast, worum er hier geht?

Cristina Milea: Wenn ich ehrlich sein soll, hat mir der Text bei der ersten Lektüre nicht gefallen. Er kam mir übertrieben vor. Während der Proben habe ich einen Schlüssel gefunden, der mich herausgefordert hat: eine Welt, in der dir die Decke buchstäblich auf den Kopf fällt. Ich habe versucht, dieses Universum zu verstehen, in dem ein missbrauchtes Kind sein Leben und seine Familie neu erfindet, um überleben zu können. Das Inszenierungskonzept sieht vor, dass die Geschichten dieser Kinder (die von realen Geschichten inspiriert sind) auf der Bühne als Alptraum dargestellt werden. So ist der Vater nicht mehr derjenige, der Vergnügen daran gefunden hat, seine Tochter zu missbrauchen, sondern der Wolf aus Rotkäppchen. Nach einer kurzen Recherche habe ich erkannt, dass der Text hier nicht übertreibt, sondern ich mir über die Ausmaße des Missbrauchs in der Familie nicht im Klaren war.

Ich habe bemerkt, dass du während der Proben viel zeichnest – sind das nur Details, oder hat sich deine Vision im Verlauf der Proben noch grundlegend geändert?

Cristina Milea: Das ursprüngliche Konzept wurde Änderungen unterzogen, die im Hinblick auf die neue Ausrichtung der Inszenierung notwendig wurden. Wenn man die Geschichte aus der Perspektive eines Alptraums betrachtet, nehmen das Bühnenbild, die Konstruktion der Figuren und die Kostüme andere Bedeutungen an. Es gibt einen Spielplatz, die Modellversion einer Gesellschaft: eine Kirche, ein Krankenhaus, einen Wohnblock, eine Telefonkabine, eine Bushaltestelle. Werte, in die eine Gesellschaft investiert, während sie ihre eigentlichen Probleme ignoriert. Der Raum nimmt eine surrealistische Dimension an, in der sich die Täter, nicht die Kinder, angepasst haben. Die Kleinen versuchen lediglich, die Geschichte zu verdrehen. Man kann die Geschichten frei interpretieren, die Ebenen, die sich im Traum überlappen: das Haus schrumpft, das Spielzeug wird zu Kinderköpfen, man kann nicht mehr atmen, zuckt im Schlaf. Das ist eine Realität, die von einem stets wachen Unterbewusstsein verändert wird.

Care au fost primele tale gânduri când ai văzut despre ce este vorba?

Cristina Milea: Sinceră să fiu, nu mi-a plăcut textul la prima lectură. Mi s-a părut exagerat. În timpul repetițiilor, a apărut o cheie care m-a provocat: o lume în care tavanul casei te apasă pe creștetul capului. Am încercat să înțeleg universul în care un copil abuzat își reinventează viața și familia, să poată supraviețui. Din conceptul regizoral, poveștiile acestor copii (inspirate din povești reale) se transpun în scenă sub forma unui coșmar. Astfel, tatăl nu mai este cel care și-a abuzat cu plăcere fiica, ci lupul din *Scufița Roșie*. După o scurtă documentare am realizat că textul nu este exagerat, dar că nu eram la curent cu proporțiile fenomenului de abuz în familie.

Am observat că desenezi mult în timpul repetițiilor – acestea sunt doar detalii, sau s-a schimbat substanțial viziunea ta în decursul repetitiilor?

Cristina Milea: Conceptul inițial a suferit niște modificări necesare noi linii a spectacolului. În momentul în care povestea este tratată din perspectiva unui coșmar, decorul, construcția personajelor, costumele, capătă conotații diferite. Există un loc de joacă, o machetă a unei societăți: biserică, spital, bloc de nefamiliști, cabină telefonică, stație de autobuz, valori în care societatea investește, ignorând adevăratele probleme. Spațiul capătă o dimensiune suprarealistă, în care făptașii s-au adaptat, nu copiii. Cei mici încearcă doar să își distorsioneze povestea. Există o libertate a deslușirii poveștiilor, planurilor suprapuse într-un vis: casa se micșorează, jucăriile devin capete de copii, nu mai poți să respiri, tresari. Este o realitate pe care o modifică un subconștient în permanență treaz.

Aus dem Rumänischen von Valerie Seufert Tradus din limba română de Valerie Seufert

Deutsches Staatstheater Temeswar Teatrul German de Stat Timișoara Intendant | Direcor: Lucian M. Vărșăndan

Str. Mărășești 2 300080 Timișoara Rumänien | România Tel.: 0040-256-201291 Fax: 0040-256-201293 E-Mail: sekretariat@dstt.ro www.deutschestheater.ro www.teatrulgerman.ro

Das Deutsche Staatstheater Temeswar ist eine öffentliche Kultureinrichtung und wird durch die Stadt Temeswar bezuschusst. Teatrul German de Stat Timişoara este o instituţie publică de spectacole subvenţionată de Municipiul Timişoara.

Medienpartner | Parteneri media:

Mit freundlicher Unterstützung / Cu sprijinul:

Institut für Auslandsbeziehungen e. V.

